

Traducció literària B-A (francès-català)

2013/2014

Codi: 101296

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500249 Traducció i interpretació	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Ramón Lladó Soler

Correu electrònic: Ramon.Llado@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

Objectius de formació:

- Ser capaç de comprendre i d'analitzar els diferents nivells de sentit d'un text literari, poètic, narratiu o assagístic com a fase prèvia i imprescindible per a la seva producció en una altra llengua.
- Adquirir els fonaments, els coneixements teòrics i pràctics i les tècniques específiques de la traducció literària de la llengua francesa.
- Ser capaç de documentar-se i de tractar la informació obtinguda per tal d'aconseguir un nivell de transferència cultural entre les llengües en contacte
- Demostrar capacitat per produir textos traduïts de diferents estils i gèneres tenint en compte les competències pròpies del traductor literari.

Competències

- Traducció i interpretació
- Aplicar coneixements culturals per poder traduir.
- Aplicar coneixements temàtics per poder traduir.
- Comprendre textos escrits en un idioma estranger per poder traduir.
- Dominar els aspectes professionals de la traducció.
- Dominar els principis metodològics que regeixen la traducció.
- Produir textos escrits en llengua A per poder traduir.
- Resoldre problemes de traducció de diferents camps d'especialització (textos jurídics i financers, científics i tècnics, literaris, audiovisuals, localització).
- Utilitzar els recursos de documentació per poder traduir.
- Utilitzar els recursos tecnològics per poder traduir.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar coneixements lèxics, morfosintàctics, textuais, retòrics i de variació lingüística: Aplicar coneixements gràfics, lèxics, morfosintàctics, textuais, retòrics i de variació lingüística.
2. Aplicar els recursos de documentació per resoldre problemes de traducció: Aplicar els recursos de documentació per resoldre problemes de traducció.
3. Aplicar els recursos tecnològics per resoldre problemes de traducció: Aplicar els recursos tecnològics per resoldre problemes de traducció literària.
4. Aplicar estratègies per adquirir coneixements temàtics per poder traduir: Aplicar estratègies per adquirir coneixements temàtics per poder traduir textos literaris.
5. Aplicar estratègies per comprendre textos escrits de diversos àmbits: Aplicar estratègies per comprendre textos literaris.
6. Aplicar estratègies per produir textos escrits de diversos àmbits i amb finalitats comunicatives específiques: Aplicar estratègies per produir textos escrits literaris amb finalitats comunicatives específiques.
7. Comprendre la intenció comunicativa i el sentit de textos escrits de diversos àmbits: Comprendre la intenció comunicativa i el sentit de textos literaris.
8. Demostrar que es coneix el funcionament del mercat laboral de la traducció: Demostrar que es coneix el funcionament del mercat laboral de la traducció literària.
9. Demostrar que es coneixen els diversos tipus de problemes i errors de traducció: Demostrar que es coneixen els diversos tipus de problemes i errors de traducció literària.
10. Demostrar que es coneixen les tècniques i estratègies per resoldre problemes de traducció: Demostrar que es coneixen les tècniques i estratègies per resoldre problemes de traducció literària.
11. Gestionar problemes relacionats amb l'exercici de la professió de traductor: Gestionar problemes relacionats amb l'exercici de la professió de traductor literari.
12. Identificar els problemes de traducció propis de cada camp: Identificar els problemes de traducció propis de cada camp.
13. Identificar la necessitat de mobilitzar coneixements temàtics per poder traduir: Identificar la necessitat de mobilitzar coneixements temàtics per poder traduir textos literaris.
14. Identificar les fonts d'informació existents (digitals i analògiques) per poder traduir: Identificar les fonts d'informació existents (digitals i analògiques) per poder traduir textos literaris.
15. Integrar coneixements culturals per resoldre problemes de traducció: Integrar coneixements culturals per resoldre problemes de traducció literària.
16. Integrar coneixements temàtics per resoldre problemes de traducció: Integrar coneixements temàtics per resoldre problemes de traducció.
17. Produir textos escrits adequats al context i amb correcció lingüística: Produir textos escrits literaris, adequats al context i amb correcció lingüística.
18. Recórrer adequadament les diferents fases per a l'elaboració d'una traducció i dur a termes les tasques corresponents: Recórrer adequadament les diferents fases per a l'elaboració d'una traducció literària i dur a termes les tasques corresponents.
19. Resoldre interferències entre les llengües de treball: Resoldre interferències entre les llengües de treball.
20. Tenir coneixements temàtics per poder traduir: Tenir coneixements temàtics per poder traduir textos literaris.
21. Trobar la solució traductora que convingui en cada cas: Trobar una solució traductora adient en cada cas.
22. Utilitzar les estratègies i tècniques apropiades per resoldre problemes de traducció: Utilitzar les estratègies i tècniques apropiades per resoldre problemes de traducció literària.

Continguts

Continguts:

1. Literatura i traducció.

1.1 El contingut cultural d' un text literari. Concepte i funcions d'allò literari (literaturnost)

1.2. La problemàtica de la forma i del contingut. Les dominants formals i temàtiques.

1.3. Tractament del text literari des del punt de vista del traductor (aspectes teòrics i metodològics. Traducció literària i disciplines afins: teoria literària, literatura comparada, lingüística aplicada, estilística, retòrica, sociologia).

2. Les figures de la traducció. Estudi específic de les estètiques de l'humor, la paròdia i la ironia en traducció i de les figures que les constitueixen.

2.1. Antecedents literaris: Rabelais, "Le Chat Noir", Jarry, la Patafísica, Raymond Queneau.

2.2. Irradiacions: Oulipo, Georges Perec.

2.3. Entorn de Manuel de Saint-Germain-des-Prés de Boris Vian (1973) i Variacions sobre Exercices de style (1947) i Nouveaux Exercices de style (1998). Taller de traducció de fragments d'aquestes obres.

2.4. Traducció de "Le Musicien de Saint-Merry" (Calligrammes) (1918), de Guillaume Apollinaire.

Metodologia

Temes o blocs temàtics	Competències que es desenvoluparan (del Perfil de Competències de la Titulació)	Metodologies docents d'ensenyament-aprenentatge (incloure activitats presencials i no presencials)	Indicadors de les competències que demostrin el seu assoliment.	Procediments d'avaluació i ponderació		Estimació de dedicació a l'assignatura
				Proced.	Pond.	
0.1. Aspectes generals de la traducció literària del francès. Il·lustració a base de textos i de fragments de textos especialment elegits.	Rigor, organització informació. Capacitat de comprensió i expressió escrita. Capacitat d'usar i elaborar informació i documentació per a l'adquisició i millorament d'habilitats traductores. Capacitat d'anàlisi i síntesi.	Preparació i realització de les traduccions obligatòries (per entregar): 2 traduccions per 3 o 4 hores cadascuna. 8 hores. Realització d'exercicis que es presenten i comenten a classe. 5 hores. Realització de treballs de curs (tutelats) i preparació d'exposicions corresponents. 25 hores. Realització de lectures obligatòries i preparació d'exposicions o resums corresponents. Elaboració, entrega i autocorrecció de traduccions del dossier de curs o lliures. Preparació de l'examen final de semestre.	Treballs de comprensió lectora i de síntesi. Cerca de textos paral·lels. Demostració d'habilitats documentals. Treball d'investigació individual amb seguiment, especialment de tipus semàntic o retòric (tutelat i autònom).	Valoració final. Proves finals. Portfolio alumne. Traduccions individuals. Portfolio alumne.	85% 15%	4 4 8 8 8 8 4
1. Traducció raonada de textos literaris de gènere poètic.	1. Traducció raonada de textos narratius.					

Dominar les eines informàtiques i de suport indispensables per traduir. Dominar les estratègies de traducció. Dominar les bases teòriques de l'anàlisi textual.	per parelles o grups reduïts. Treballs de documentació . Treballs d'auto correcció.
--	---

[1] Hores professors: Inclou hores presencials a l'aula, preparació de materials, tutories i avaluació dels estudiants.

[2] Hores estudiants: Inclou hores presencials a l'aula , tutories, treball autònom.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Explicació i tutorització conjunta dels treballs dirigits	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Exposició teòrica del professor	25	1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Preparació de la prova final	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Presentació i discussió a classe del treball dirigit dels grups	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Tipus: Supervisades			
Treball individual de traducció d'un text o fragment literari	25	1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Treball per grups d'anàlisi d'un document o text literari	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Tipus: Autònomes			
Estudi individual de seguiment	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Avaluació

1a convocatòria		
Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Ponderació (%)
Prova escrita. Traducció d'un text o fragment de text literari (sense diccionari)	-Capacitat de comprensió del text literari en la llengua de partida (francès). -Capacitat per resoldre amb rapidesa i eficàcia els problemes de traducció, amb especial atenció a la precisió lèxica i al trasllat dels elements de sentit cultural. -Capacitat d'escriptura, de reformulació i de creació amb atenció al registre expressiu propi de cada text.	40%
Treball individual de documentació i d'aplicació de teoria i pràctica. Lliurament de textos traduïts o anàlisis sobre traduccions.	-Capacitat de comprensió dels textos en la llengua estrangera(francesa). -Capacitat de documentació. -Capacitat de gestionar un projecte de traducció -Capacitat d'anàlisi i de síntesi	60%

Nota: La informació sobre l'avaluació, el tipus d'activitats d'avaluació i el seu pes sobre l'assignatura és a títol orientatiu. Aquesta informació esconcretarà a començament de curs pel professor responsable de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita. Traducció d'un text o fragment de text literari (sense diccionari)	40	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
Treball individual de documentació i d'aplicació de teoria i pràctica. Lliurament de textos traduïts o anàlisis sobre traduccions.	60	8	0,32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Bibliografia

Bibliografia bàsica:

BALLARD, Michel., La Traduction, Presses Universitaires de Lille, 1984.

BALLARD, Michel,ed., La traduction : De la théorie à la didactique, Lille, Université de Lille III, 1984.

BERMAN, Antoine, L'épreuve de l'étranger, París, Gallimard, coll N.R.F., 1984.

BERMAN, Antoine, « Latraduction et la lettre ou l'auberge du lointain", in Les tours de babel, Mauzevin, Trans-Europ-Repress, 1985.

BERMAN, Antoine, John Donne. Pour une critique des traductions. Paris, Gallimard, 1995.

DUPRIEZ, Bernard, Gradus. Les procédés littéraires, Paris, Christian Bourgois, 1984.

ETKIND, Efim, Un art en crise. Essai de poétique de la traduction poétique, Lausana, L'âge d'Homme, 1982.

EVEN-ZOHAR, I., Introduction to a Theory of Literary Translation, English Summary Thesis, Tel-AvivUniversity, 1976.

GARCÍA YEBRA, Valentín, En torno a la traducción. Teoría, Crítica, Historia, Madrid, Gredos, Biblioteca Románica Hispánica, 1983.

JAKOBSON, Roman, "En torno a los aspectos lingüísticos de la traducción", in Ensayos de lingüística general, Barcelona, Seix Barral, 1975, págs. 67-77.

LA FARGA, Francisco (ed.), El discurso sobre la traducción en la historia (antología bilingüe), Barcelona, EUB, 1996.

LLADÓ, Ramon, La paraula revessa. Estudi sobre la traducció dels jocs de mots, UAB, Servei de Publicacions, Bellaterra, 2002.

MESCHONNIC, Henri, Pour la poétique II, Gallimard, NRF, 1973.

MESCHONNIC, H., , Poétique du traduire, Paris, Verdier, 1999.

MOUNIN, Georges, Les problèmes théoriques de la traduction, Paris, Gallimard, 1963.

OSEKI-DÉPRÉ, Inès, Théories et pratiques de la traduction littéraire, Paris, Armand Colin, 1999.

PAZ, Octavio, Literatura y literalidad, Barcelona, Tusquets, 1971.

STEINER, George, Después de Babel. Aspectos del lenguaje y de la traducción, Madrid, Fondo de Cultura Económica, 1975.

TOURY; Gideon., "The nature and role of norms in literary translation", in Literature and Translation, éd par James Holmes.

TORRE, Esteban, Teoría de la traducción literaria, Madrid, Síntesis, 1994.

VEGA, Miguel Angel (edt), Textos clásicos de teoría de la traducción, Madrid, Cátedra, 1994.

V. 3. Bibliografia complementària:

ARCAINI, Enrico, Analisi linguistica e Traduzione, Bolonia, Patron, 1991

AYALA, Francisco, Problemas de la traducción, Madrid, Taurus, 1965.

BENJAMIN, Walter, "La tarea del traductor", in Angelus Novus, Barcelona, La Gaya Ciencia, 1971.

CARY, Edmond, La traduction dans le monde moderne, Ginebra, Georg, 1956.

« », Comment faut-il traduire ?, Lille, Presses Universitaires, 1985.

ETKIND. Efim, "La stylistique comparée, base de l'art de traduire", Babel, nº 13, 1, 1989.

FONTANIER, Pierre, Les figures du discours, Paris, Flammarion, 1968.

GUILLÉN, Claudio, Múltiples moradas. Ensayo de literatura comparada, Barcelona, Tusquets, 1998.

GUILLÉN, C., Entre lo uno y lo diverso, Madrid, Cátedra, 1985.

GROUPE MU, Rhétorique générale, Paris, Seuil, "coll. Points", 1982.

LAUSBERG, Heinrich, Elementos de retórica literaria. Madrid, Gredos, 1975.

LEFEVERE, André. Traducción, Reescritura y la Manipulación del Canon Literario, Ed. Colegio de España, Salamanca, 1997.

LADMIRAL, Jean-René, Traduire : théorèmes pour la traduction, París, Gallimard, 1994.

LADMIRAL, J-R., "Sourciers et ciblistes", Revue d'Esthétique : La Traduction, 12, París, págs. 33-42.

LARBAUD, Valéry, Sous l'invocation de Saint Jérôme, París, Gallimard, 1957.

MAZALEYRAT, Jean/Georges MOLINIÉ, Vocabulaire de la stylistique, París, Puf, 1989.

MALLAFRÉ, Joaquim, Llengua de tribu i llengua de polis, Barcelona, Quaderns Crema, 1991.

MOUNIN, Georges, Les Belles infidèles, París, Cahiers du Sud, 1955.

NAVARRO TOMÁS, Tomás, Métrica española, Barcelona, Labor, 1991

SCHLEIERMACHER, Friedrich, "Des différentes méthodes de traduire". Trad. fr. de Antoine Berman in Les tours de Babel, Mauvezin, Trans-Europ-Repress, 1985.

TABER, Charles T., "Traduire le sens, traduire le style", Langages, 28, pág. 55.

VAN DIJK, T.A., La Ciencia del Texto, Madrid, Cátedra, 1983.

VINAY, Jean Pierre/Jean DALBERNET, Stylistique comparée du français et de l'anglais, París, Didier, 1973.

V. 4. CORPUS D'ORIGINALS I TRADUCCIONS

-Boris Vian, Manuel de Saint-Germain-des-Prés, Jean-Jacques Pauvert, París, 1997.

-Raymond Queneau, Exercices de style, París, Gallimard, 1998.

-Bernard Demers, Les Nouveaux Exercices de Style, Le Pré aux Clercs, 1998.

-Guillaume Apollinaire, « Ondes, » in Calligrammes, París, Gallimard, Col.leció « Poésie » NRF, 2007.

-Queneau, R (1987) Ejercicios de estilo. Trad. De Antonio Fernández Ferrer, Madrid, Cátedra.

- (1989) Exercicis d'estil. Trad d'Annie Bats i de Ramon LLadó, Bcelona, Quaderns Crema.

Veure altres recursos a les carpetes "bibliografia" y "materials" d'aquest contingut didàctic en el Campus virtual